

Sadržaj

Sadržaj	v
ZAHVALA	xxi
PROSLOV	23
UVOD	25
GLOBALIZACIJA, INDIVIDUALIZACIJA I INTEGRACIJA	25
A. BROJ I PRIRODA ORGANIZACIJSKIH ŠKOLÁ	29
Ograničena, neograničena i kombinirana	29
Škola ograničenoga i zadanoga broja	29
Škola neograničenoga broja oblikâ i rješenjâ	29
Treća, kompleksna škola	29
B. SUVREMENA ORGANIZACIJSKA STREMLJENJA I MANAGEMENT RAZ- LIČITOSTÍ I EKSTREMÁ	33
Oblici univerzalnih rješenjâ	40
I. NAČELA OBLIKOVANJA ORGANIZACIJE	43
I. 1. ORGANIZACIJSKE FILOZOFIJE I ČIMBENICI	47
I. 1. A ORGANIZACIJSKE FILOZOFIJE – USMJERENJA	49
I. 1. A1 Klasično organizacijska filozofija – usmjerenje	50
I. 1. A11 Objektivni naglasak	51
I. 1. A12 Vertikalni naglasak	51
I. 1. A13 Racionalni naglasak	52
I. 1. A14 Mehanicistički naglasak	53
I. 1. A2 Neoklasična organizacijska filozofija – usmjerenje	55
I. 1. A21 Subjektivni naglasak	56
I. 1. A22 Horizontalni naglasak	56
I. 1. A23 Relativno racionalni naglasak	56
I. 1. A24 Humanistički (organski) naglasak	57
I. 1. A3 Situacijska organizacijska filozofija – usmjerenje	58
I. 1. A31 Starost organizacije	58
I. 1. A32 Veličina organizacije	59
I. 1. A33 Organizacijska grana (branša)	59
I. 1. A34 Stupanj uklopljenosti u okružje	60
I. 1. A4 Višestruka ili vidovna (aspektualna) organizacijska filozofija – usmjerenje	61
I. 1. A41 Objektivno – subjektivni naglasak	62
I. 1. A42 Vertikalno – horizontalni naglasak	62
I. 1. A43 Racionalno – mimoracionalni naglasak	62
I. 1. A44 Mehanicističko – humanistički naglasak	62
I. 1. B ORGANIZACIJSKI ČIMBENICI	65
I. 1. B1 Unutarnji organizacijski čimbenici	67
I. 1. B11 Ciljevi i strategija	67

Sadržaj

I. 1. B111 Ciljevi.....	67
Gospodarski ciljevi	67
Ciljevi po nakani.....	67
Ciljevi vezani uz željeno stanje članovâ	67
Ciljevi vezani uz željeno stanje klijenatâ	68
I. 1. B112 Strategija	68
I. 1. B12 Smještaj (lokacija) i veličina	69
I. 1. B121 Smještaj (lokacija)	69
I. 1. B122 Veličina	69
I. 1. B13 Proizvod i ljudstvo (kadrovi)	70
I. 1. B131 Proizvod	70
I. 1. B132 Ljudstvo (kadrovi).....	70
I. 1. B14 Tehnologija i procesi.....	71
I. 1. B141 Tehnologija	71
I. 1. B142 Procesi	72
I. 1. B2 Vanjski organizacijski čimbenici.....	73
Stabilnost i nestabilnost.....	73
Homogenost	73
Koncentracija i disperzija	73
Jednostavnost i složenost.....	73
I. 1. B21 Stupanj razvoja	74
I. 1. B22 Institucionalni uvjeti.....	75
I. 1. B23 Tržište	75
I. 1. B24 Integracijski procesi.....	76
I. 1. B3 Etički čimbenici	77
I. 1. B31 Društvena etika.....	81
I. 1. B32 Poduzetnička etika	82
I. 1. B33 Objavna (upravna) etika.....	83
I. 1. B34 Bilinja (vegetativna) etika (bio-etika)	83
Zaključak	85
I. 1. B4 Kulturni čimbenici	86
I. 1. B41 Kultura zadatka.....	86
I. 1. B42 Kultura snage.....	87
I. 1. B43 Kultura uloge	89
I. 1. B44 Kultura osobe.....	91
I. 2. OSNOVNI POJMOVI	93
I. 2. A TEORIJA SUSTAVÂ	95
I. 2. A1 Skup.....	96
I. 2. A2 Odnos	97
I. 2. A3 Sustav	98
I. 2. A4 Stroj	99
I. 2. B TEORIJA ORGANIZACIJE.....	101
I. 2. B1 Organizacija.....	102

Sadržaj

Samoorganizacija.....	105
Projektiranje organizacije	106
I. 2. B2 Funkcija.....	108
Gospodarski pristup pojmu funkcije	109
I. 2. B3 Projektiranje i dizajniranje.....	112
Projektiranje	112
Dizajniranje	114
I. 2. B4 Ustrojavanje i preustrojavanje (inženjering i reinženjering)...	120
Zaključak	121
I. 3. VIŠEDIMENZIONALNA PRIRODA ORGANIZACIJE.....	123
I. 3. A DIMENZIONALNOST DINAMIČKE ORGANIZACIJE.....	125
Subjekti organizacije.....	125
Objekti organizacije	125
Predikati organizacije.....	126
Dimenzionalnost dinamičkoga sustava.....	126
Generiranje i projekcija <i>opɣavova</i> (organona) – sustava.....	127
Društveni položaji (pozicije).....	128
Društvene funkcije (vrste, lat. <i>species</i>)	129
Društveni procesi, tijekovi.....	130
I. 3. B ORGANIZACIJA U KONTEKSTU SUSTAVA, KATEGORIJE I ODREDBA ORGANIZACIJE	133
I. 3. B1 Organizacija prema subjektu.....	134
I. 3. B2 Organizacija prema objektu.....	135
I. 3. B3 Organizacija prema predikatu.....	136
I. 3. B4 Poslovne funkcije.....	137
Službe – dužnosti, funkcije i procesi.....	138
Projektiranje organizacije kao dinamičkoga sustava	139
I. 4. SAMODOSTATNI SUSTAVI.....	141
I. 4. A USKLADIVANJE RAZNORODNOSTI	143
I. 4. B SAMODOSTATNE SUSTAVNE OPEKE (SELF-SUFICIENT SYSTEMS BLOCKS – SSB).....	145
ZAKLJUČAK	151
II. ELEMENTI PROJEKTIRANJA ORGANIZACIJE	153
II. 1. STRUKTURA.....	157
Radijalne površine	160
Trijangularne površine.....	160
Pentagonalne površine	161
Kvadratne površine	161
Začeće – koncepcija	164
Rađanje	165
Oblikovanje.....	165
Odredba	165
II. 1. A STRUKTURA UPRAVLJANJA.....	169

Sadržaj

II. 1. A1 ORGANSKA STRUKTURA UPRAVLJANJA	171
Formacijsko načelo.....	171
Delegacijsko načelo	171
II. 1. A11 Inicijalni ili apostolski oblik	172
II. 1. A12 Hibridna ili grčko – latinska struktura	174
II. 1. A13 Kolegijalna struktura	175
II. 1. A14 Latinska ili strateška organska struktura – prvi među jed- nakima.....	177
II. 1. A2 MODULARNA STRUKTURA VOĐENJA	179
II. 1. A21 Funkcijska struktura modularnoga vođenja.....	180
II. 1. A22 Tematski modul vođenja.....	181
II. 1. A23 Zemljopisni modul vođenja	182
II. 1. A24 Predmetni prostor	182
II. 1. A3 MATRIČNA STRUKTURA VOĐENJA	184
II. 1. A31 Razvojna ili horizontalna matična struktura vođenja ..	185
II. 1. A32 Specijalistička struktura upravljanja	186
II. 1. A33 Čista matična struktura vođenja	187
II. 1. A34 Projektna struktura vođenja	188
II. 1. A4 LINIJSKA STRUKTURA VOĐENJA.....	191
II. 1. A41 Razvijena linijska struktura vođenja	191
II. 1. A42 Linijska struktura sa centralnim mjestom vođenja.....	192
II. 1. A43 Stožerna linijska struktura	193
II. 1. A44 Uslužna odnosno Stožerna (struktura vođenja) sa središn- jim mjestom	194
II. 1. B ORGANIZACIJSKA STRUKTURA.....	197
II. 1. B1 FUNKCIONALNA ORGANIZACIJSKA STRUKTURA.....	199
II. 1. B11 Inicijalni oblik funkcionalne strukture	203
II. 1. B12 Razvojni oblik funkcionalne strukture	206
II. 1. B13 Standardni oblik funkcionalne strukture	207
II. 1. B14 Razvijeni oblik funkcionalne strukture.....	208
II. 1. B2 PROCESNA ORGANIZACIJSKA STRUKTURA.....	210
II. 1. B21 Zonska srodnost ili srodnosti hibridnih zona	211
II. 1. B22 Tehnološka srodnost – srodnost po oruđu, tehnologiji ili stroju	212
II. 1. B23 Tematska procesna srodnost	212
II. 1. B24 Kadrovska procesna srodnost	213
II. 1. B3 PROSTORNA ORGANIZACIJSKA STRUKTURA.....	214
II. 1. B31 Strukovno – kolegijalno određen prostor	217
II. 1. B32 Političko – institucijski (mrežno) određen prostor	217
II. 1. B33 Tržišno (zemljopisno) određen prostor.....	218
II. 1. B34 Komunikacijski – infrastrukturno određen prostor.....	219
II. 1. B4 PREDMETNA ORGANIZACIJSKA STRUKTURA	220
II. 1. B41 Struktura vođenja prema strateškim poslovnim jedinicama	

Sadržaj

(eng. <i>Strategic Bussines Units</i>)	220
II. 1. B42 Projektna predmetna struktura vođenja	220
II. 1. B43 Struktura vođenja prema fizičkom predmetu – proizvodu ... 221	
II. 1. B44 Struktura vođenja prema usluzi	221
ZAKLJUČAK	223
II. 2. POSTUPCI.....	225
POSTUPCI – USTAV I USTROJ ORGANIZACIJE.....	239
Ustav organizacije	240
Ustroj organizacije	241
Pojam i primjena organizacijskoga postupka	242
Logička organizacijska struktura	243
Kronološka organizacijska struktura.....	244
II. 2. A USTAV ORGANIZACIJE (LOGIČKE RAZINE)	245
Osnovne logičke razine.....	245
Elementarne razine.....	245
II. 2. A1 STRATEŠKA RAZINA	248
II. 2. A11 Vizija – što?.....	249
II. 2. A12 Smještaj – gdje?	249
II. 2. A13 Subjekt – tko?.....	249
II. 2. A14 Ciklus – koliko dugo?.....	250
II. 2. A2 TAKTIČKA RAZINA	251
II. 2. A21 Misija – zašto?.....	251
II. 2. A22 Odabiri [opcije]– kako?	252
II. 2. A23 Odnosi – tko komu?	252
II. 2. A24 Faze – koliko puta?	252
II. 2. A3 LOGISTIČKA RAZINA.....	253
II. 2. A31 Ciljevi – koliko?	253
II. 2. A32 Redoslijed – kada?.....	253
II. 2. A33 Jedinice – tko s kim?.....	254
II. 2. A34 Koraci – u kojem trenutku?	254
II. 2. A4 OPERATIVNA RAZINA.....	255
II. 2. A41 Zadatci – čega?.....	255
II. 2. A42 Resursi [izvori] – temeljem čega?	255
II. 2. A43 Sredstva – čime?	255
II. 2. A44 Tijek – kojim putem?.....	256
II. 2. B USTROJ ORGANIZACIJE (KRONOLOŠKE FAZE)	257
II. 2. B1 STIMULACIJA	260
II. 2. B11 Vizija.....	261
II. 2. B111 Vizija nove organizacijske cjeline.....	263
II. 2. B112 Vizija novih organizacijskih odnosa.....	263
II. 2. B113 Vizija stvarnoga stanja postojeće cjeline.....	263
II. 2. B114 Vizija stvarnih odnosa između jedinica postojeće cjeli-	

Sadržaj

ne	264
II. 2. B12 Misija	264
II. 2. B121 Odredba temeljne svrhe – poslanja	265
II. 2. B122 Definicija polja – eng. <i>scope</i>	265
II. 2. B123 Organizacijska filozofija	265
II. 2. B124 Organizacijska doktrina	265
II. 2. B13 Ciljevi	265
II. 2. B131 Specifikacija oblika cilja	266
II. 2. B132 Odredba kvalitativnih vidovâ ciljevâ.....	266
II. 2. B133 Odredba kvantitativnih vidovâ ciljevâ	267
II. 2. B134 Odredba durabiliteta – trajnosti ciljevâ	267
II. 2. B14 Kritični zadatci	267
II. 2. B141 Popis kritičnih zadatakâ	268
II. 2. B142 Rokovi kritičnih zadatakâ.....	269
II. 2. B143 Odnosi kritičnih zadatakâ	269
II. 2. B144 Subjekti i objekti kritičnih zadatakâ	269
II. 2. B2 ORIJENTACIJA.....	270
Cilj istraživanja	271
Predmet istraživanja	271
Metode i voditelji istraživanja.....	272
Trajanje i cijena istraživanja	272
II. 2. B21 Smještaj	274
II. 2. B211 Vertikalni središnji smještaj	274
II. 2. B212 Horizontalni središnji smještaj	275
II. 2. B213 Horizontalni razasuti smještaj	275
II. 2. B214 Kombinirani smještaj	275
II. 2. B22 Odabiri [opcije]	275
II. 2. B221 Detaljem i znanjem intenzivni odabiri – eng. <i>High touch</i>	276
II. 2. B222 Tehnološki intenzivni odabiri – eng. <i>High tech</i>	276
II. 2. B223 Kapitalno intenzivni odabiri.....	276
II. 2. B224 Kadrovski – radno intenzivni odabiri.....	276
II. 2. B23 Resursi [izvori].....	276
II. 2. B231 Ljudstvo	277
II. 2. B232 Vrijeme	277
II. 2. B233 Financije	277
II. 2. B234 Sredstva.....	278
II. 2. B3 FORMACIJA.....	279
II. 2. B31 Projektiranje organizacije unutarnjih odnosâ	279
II. 2. B311 Projektiranje sustava upravljanja	279
II. 2. B312 Uspostavljanje međusobnih odnosâ na relacijama dio – dio i dio – cjelina	280
II. 2. B313 Projektiranje odnosâ prema okružju	281

Sadržaj

II. 2. B314 Usklađivanje formalne i neformalne organizacije.....	281
II. 2. B32 Projektiranje organizacijske zajednice [kolektiva]	281
II. 2. B321 Projektiranje po dobi.....	283
II. 2. B322 Projektiranje po spolu.....	283
II. 2. B323 Projektiranje s obzirom na kulturu	283
II. 2. B324 Projektiranje s obzirom na profesionalni profil	284
II. 2. B33 Projektiranje organizacijskih cjelinâ (načela raščlanjivanja i grupiranja organizacijskoga zadatka)	284
II. 2. B331 Projektiranje radnoga mjesta	290
II. 2. B332 Projektiranje organizacijskih skupinâ	291
II. 2. B333 Projektiranje organizacijskih odjelâ.....	291
II. 2. B334 Projektiranje organizacijskih službi.....	292
II. 2. B34 Projektiranje sredstava za proizvodnju	293
II. 2. B341 Izbor opreme	294
II. 2. B342 Projektiranje prostornoga rasporeda i unutrašnjega prijevoza	295
Projektiranje rasporeda.....	295
Linijski raspored	295
Smaknuti raspored.....	295
Sustav trokuta	295
Kombinirani raspored.....	295
Projektiranje unutrašnjega prijevoza	296
II. 2. B343 Uporaba opreme	297
II. 2. B344 Izbor predmeta rada	298
II. 2. B4 APLIKACIJA	301
II. 2. B41 Projektiranje organizacijskoga ciklusa	302
II. 2. B411 Planovi	303
II. 2. B412 Izobrazba.....	303
II. 2. B413 Vremena.....	304
II. 2. B414	Izvedba i praćenje304
II. 2. B42 Projektiranje fazâ	304
II. 2. B43 Projektiranje korakâ.....	305
II. 2. B44 Projektiranje toka izvedbe i primjena.....	305
II. 2. B441 Planovi	305
Djelatnosti	306
Nositelji	306
Rokovi	306
Načini (specifikacije).....	306
II. 2. B442 Izobrazba.....	306
Informativna (obavijestna) izobrazba	306
Formativna (oblikovna) izobrazba.....	307
Teorijska (zorbena) izobrazba	307
Praktička (poduzetna) izobrazba.....	307

Sadržaj

II. 2. B443 Vremena (ključne točke)	307
Periodi.....	307
Faze	307
Ciklusi	307
Etape	308
II. 2. B444 Izvedba i praćenje.....	308
Dostava planovâ	308
Rasprava	308
Primjena.....	308
Praćenje	308
ZAKLJUČAK.....	309
II. 3. METODE	311
Indukcija.....	314
Teorija konfirmacije.....	315
Dedukcija.....	315
II. 3. A DEDUKTIVNE METODE	319
II. 3. A1 KONCEPCIJA.....	322
II. 3. A11 Samoopisna metoda	324
II. 3. A12 Funkcijska analiza.....	326
II. 3. A13 Brain-storming.....	327
II. 3. A14 Delfi metoda	328
II. 3. A2 (ORGANIZACIJSKA) FORMULACIJA.....	330
II. 3. A21 Samotvorbena (autopoietična) metoda.....	330
II. 3. A22 Meyer - Nagelova metoda	333
II. 3. A23 Sustavni inženjering	338
II. 3. A24 Morfološka metoda	345
II. 3. A3 ADAPTACIJA.....	348
II. 3. A31 Dokumentacijske metode.....	348
II. 3. A32 Normativne metode.....	349
II. 3. A33 Grafičko – matrična metoda adaptiranja organizacijskoga modela	350
II. 3. A34 Metode simulacijskoga prognoziranja (Monte Carlo meto- da).....	353
II. 3. A4 ODREDBA U VREMENU I PROSTORU (RASPOREĐIVANJE).....	355
II. 3. A41 Eulerova metoda.....	359
II. 3. A42 Mađarska metoda	363
II. 3. A43 Metoda kritičnoga puta – CPM metoda	367
II. 3. A44 Linearno raspoređivanje – PERT metoda.....	372
II. 3. B INDUKTIVNE METODE	379
II. 3. B1 SNIMANJE.....	382
II. 3. B11 Metoda samoopisivanja.....	382
II. 3. B12 Metode promatranja i metode crne kutije.....	383
II. 3. B13 Studij dokumenata	387

Sadržaj

II. 3. B14 (Eulerova) – Anketna metoda.....	388
II. 3. B2 ANALIZA	394
II. 3. B21 Funkcijska analiza – Revizija.....	395
II. 3. B22 Normativne metode – Organizacijska kontrola	397
II. 3. B23 Metode vrjednovanja inačica	399
II. 3. B24 Mađarska metoda – Metoda procesnih područja	402
II. 3. B241 Koraci i metode procesnih područja	410
II. 3. B242 Obrada	412
Obrada financijske funkcije.....	412
Obrada nabavne funkcije N.....	420
Obrada prodajne funkcije Pd.....	423
Obrada proizvodne funkcije Pz	426
II. 3. B243 Ocjene i rang	429
II. 3. B244 Interpretacija i implikacije	432
II. 3. B3 OBLIKOVANJE	434
II. 3. B31 Top-down oblikovanje (od vrha prema dolje)	435
II. 3. B32 Oblikovanje iz središta ili strategija klina	437
II. 3. B33 Basis-up, odozdo prema gore	442
II. 3. B34 Strategija višestrukih nukleusa.....	442
II. 3. B4 TERAPIJA.....	448
II. 3. B41 Ciklička terapija (primjena)	448
II. 3. B42 Kairolška terapija (primjena)	449
II. 3. B43 Kronološka terapija (primjena)	450
II. 3. B44 Linijska terapija (primjena).....	451
ZAKLJUČAK	453
II. 4. SREDSTVA.....	455
II. 4. A (II. 4. B)SREDSTVA PO VRSTI NAKANE ODNOSNO PREMA NAKANI SUBJEKTA.....	463
II. 4. A1 SREDSTVA USPOSTAVLJANJA ORGANIZACIJSKOGA STANJA.....	464
II. 4. A11 Organizacijske upute	464
II. 4. A12 Statuti	466
II. 4. A13 Proračun – računске tablice.....	469
II. 4. A14 Organigrami.....	473
II. 4. A2 SREDSTVA PRIKAZIVANJA ORGANIZACIJSKOGA STANJA	477
II. 4. A21 Izvješće	477
II. 4. A22 Pismena izvješća	481
II. 4. A23 Matrice	482
II. 4. A24 Mrežni dijagram	490
II. 4. A3 SREDSTVA ODRŽAVANJA ORGANIZACIJSKOGA STANJA	499
II. 4. A31 Tehnika sazivanja i vođenja sastanaka – verbalni vid....	499
II. 4. A32 Opis radnoga mjesta	502
II. 4. A33 Kocka podataka	505

Sadržaj

II. 4. A34 Komuniogrami.....	508
II. 4. A4 SREDSTVA MIJENJANJA ORGANIZACIJSKOGA STANJA...	510
II. 4. A41 Konferencija ideja	510
II. 4. A42 Organizacijske projekcije	511
II. 4. A43 Tablice nagrađivanja i motiviranja – kvadratne tablice .	511
II. 4. A44 Organizacijski modeli.....	514
II. 4. B ORGANIZACIJSKA SREDSTVA KATEGORIZIRANA PREMA VRSTI...	515
II. 4. B1 USMENA ORGANIZACIJSKA SREDSTVA.....	516
II. 4. B11 Naredbe.....	516
II. 4. B12 Predočenja.....	517
II. 4. B13 Govori, pregovori	520
II. 4. B14 Problemske diskusije.....	522
II. 4. B2 PISANA ORGANIZACIJSKA SREDSTVA	524
II. 4. B21 Organizacijski propisi	524
II. 4. B22 Poslovnici	527
II. 4. B23 Poslovna pisma (komunikacije)	527
II. 4. B24 Elaborati	531
II. 4. B3 TABLIČNA ORGANIZACIJSKA SREDSTVA.....	532
II. 4. B31 Jednostupne organizacijske tablice.....	532
II. 4. B32 Višestupne tablice	539
II. 4. B33 Sociomatrica.....	540
II. 4. B34 Organizacijske liste.....	541
II. 4. B4 GRAFIČKA ORGANIZACIJSKA SREDSTVA	547
II. 4. B41 Grafikoni	547
II. 4. B42 Dijagram toka.....	548
II. 4. B43 Sociogrami	554
II. 4. B44 Strukturne slike.....	555
ZAKLJUČAK	559
III. POSTUPAK PROJEKTIRANJA ORGANIZACIJE	561
III. A RAZINE POSTUPKA (LOGIČKE)	567
III. A1 Strateška razina	568
III. A11 Izbor vizije	568
III. A111 Izbor vizije nove organizacijske cjeline	568
III. A112 Izbor vizije novih organizacijskih odnosâ	569
III. A113 Izbor vizije stvarnoga stanja postojeće cjeline	569
III. A114 Izbor vizije stvarnih odnosâ među jedinicama postojeće cjeline	569
III. A12 Istraživanje organizacijske strukture	569
III. A13 Projektiranje organizacijske zajednice [kolektiva]	570
III. A14 Projektiranje redosljeda odvijanja poslovâ.....	571
III. A2 Taktička razina	573
III. A21 Izbor misije.....	573

Sadržaj

III. A22 Istraživanje organizacijskih postupakâ	574
III. A23 Projektiranje odnosâ	575
III. A231 Projektiranje sustava upravljanja.....	575
Projektiranje ciljevâ upravljanja.....	575
Projektiranje sadržaja upravljanja	575
Projektiranje strukture upravljanja.....	576
Prva razina odlučivanja	577
Druga razina odlučivanja	577
Treća razina odlučivanja	577
III. A232 Uspostava međusobnih odnosâ.....	578
Projektiranje odnosâ između proizvodnih čimbenikâ ...	578
Projektiranje odnosâ između organizacijskih jedinica..	579
Projektiranje komunikacijskih odnosâ	579
Nositelji komunikacije	580
Sadržaj komunikacije	580
Vrste komunikacije.....	580
Komunikacijski putovi i tokovi.....	580
Komunikacijski oblici	581
Komunikacijska sredstva.....	581
III. A233 Uspostava odnosâ prema organizacijskoj okolini	581
III. A24 Projektiranje organizacijskih procedurâ.....	582
III. A3 Logistička razina	584
III. A31 Izbor ciljevâ.....	584
III. A311 Izbor ciljevâ – oblik	584
III. A312 Izbor ciljevâ – kakvoća	584
III. A313 Izbor ciljevâ – količina.....	585
III. A314 Izbor ciljevâ – trajnost.....	585
III. A32 Istraživanje metodâ	585
III. A33 Projektiranje organizacijskih jedinica	586
III. A331 Organizacijska jedinica u odnosu na raščlanjivanje ukup- noga zadatka	586
III. A332 Organizacijske jedinice u odnosu na povezivanje radnih mjestâ	587
III. A34 Projektiranje uredskoga poslovanja	588
III. A4 Operativna razina.....	591
III. A41 Izbor zadatakâ	591
III. A42 Istraživanje organizacijskih sredstavâ	591
III. A421 Software	592
III. A422 Hardware	593
III. A423 Tehnike	594
III. A424 Uredski pribor	594
III. A43 Projektiranje proizvodnih sredstavâ.....	594
III. A431 Izbor opreme	595

Sadržaj

III. A432 Prostorni raspored opreme i projektiranje unutrašnjega prijevoza	596
Raspored opreme.....	596
Linijski raspored	596
Smaknuti raspored	596
Trokutni sustav	596
Miješani raspored	596
Projektiranje unutrašnjega prijevoza.....	597
III. A433 Uporaba opreme.....	599
III. A434 Predmet rada	599
III. A44 Primjena projektiranoga modela	600
III. B FAZE POSTUPKA (KRONOLOŠKE).....	601
III. B1 IZBOR	602
III. B11 Izbor vizije	602
III. B111 Izbor vizije nove organizacijske cjeline	603
III. B112 Izbor vizije novih organizacijskih odnosâ	603
III. B113 Izbor vizije stvarnoga stanja postojeće cjeline	604
III. B114 Izbor vizije stvarnih odnosâ među jedinicama postojeće cjeline	604
III. B12 Izbor misije.....	604
III. B121 Izbor temeljne svrhe (poslanja)	605
III. B122 Izbor polja djelovanja (eng. <i>scope</i>).....	605
III. B123 Izbor organizacijske filozofija	606
III. B124 Izbor organizacijske doktrine.....	606
III. B13 Izbor ciljeva	606
III. B131 Oblik.....	607
III. B132 Kakvoća	607
III. B133 Rok.....	607
III. B134 Troškovi.....	608
III. B14 Izbor zadatakâ.....	608
III. B141 Odredba kritičnih zadatakâ.....	608
III. B142 Odredba potrebitoga vremena, ljudstva i sredstava... 609	
Primjena metode PERT/COST	609
Primjena metode linearnoga i konveksnoga programiranja 610	
III. B143 Procjena očekivanih učinakâ	610
III. B144 Odredba organizacije i tima za izvedbu projekta	611
III. B2 ISTRAŽIVANJE	614
III. B21 Istraživanje organizacijske strukture	616
III. B211 Istraživanje radne zajednice [kolektiva].....	617
Sastav radne zajednice [kolektiva].....	617
Integracija zajednice	617
Djelovanje radne sredine na radnika.....	618
Djelovanja rada na radnika.....	618

Sadržaj

Reprodukcija radne snage	618
Zaštita na radu	618
III. B212 Istraživanje organizacije unutrašnjih odnosâ	618
Međusobni odnosi radnikâ	619
Odnosi među radnim mjestima	619
Odnosi među organizacijskim jedinicama	619
Odnosi među upravljačkim tijelima	620
III. B213 Istraživanje raščlanjivanja zadatakâ	620
III. B214 Istraživanje organizacije proizvodnih sredstavâ	621
Smještaj	621
Kapacitet	622
Vrsta proizvodnje	622
Oprema	622
Materijal	622
Zgrade	622
Radna sredina	623
Unutrašnji prijevoz	623
Održavanje sredstavâ	623
III. B22 Istraživanje organizacijskih postupakâ	624
III. B221 Istraživanje redoslijeda odvijanja poslovâ	625
III. B222 Istraživanje radnih postupakâ	625
III. B223 Istraživanje organizacijskih procedurâ	625
III. B224 Istraživanje uredskoga poslovanja	625
III. B23 Istraživanje organizacijskih metodâ	627
III. B24 Istraživanje organizacijskih sredstavâ	628
III. B3 PROJEKTIRANJE STRUKTURE	629
III. B31 Projektiranje organizacijske zajednice [kolektiva]	629
III. B311 Projektiranje sastava radne zajednice [kolektiva]	629
III. B312 Integracijski čimbenici zajednice	630
Projektiranje pravilnoga i pravednoga sustava raspodjele osobnih dohodakâ	631
Stupanj složenosti rada	631
Količina obavljenoga rada	632
Kakvoća rada	632
Stvaranje zanimanja za rad	632
Stvaranje mogućnosti napredovanja	633
Osiguranje visokoga stupnja samostalnosti u radu	633
Osiguranje mogućnosti osobne afirmacije	633
III. B313 Projektiranje organizacije radne sredine	633
Mikroklima	633
Zrak	634
Toplina	634
Vlažnost	634

Sadržaj

Osvjetljenje	634
Boje	634
Buka	635
Vibracije	635
III. B314 Projektiranje mjera uklanjanja negativnoga djelovanja rada na radnika	635
III. B315 Projektiranja sustava reprodukcije radne snage	636
Ishrana	637
Kulturno–društvene potrebe	637
III. B316 Projektiranje sustava zaštite na radu	637
Mjere tehničke zaštite	637
Mjere higijenske zaštite.....	638
Mjere medicinske zaštite.....	638
III. B32 Projektiranje odnosâ.....	638
III. B321 Odredba upravljačkoga sustava	638
III. B322 Uspostava međusobnih odnosâ	639
III. B323 Uspostava odnosâ prema okruţju, okolici.....	640
III. B33 Projektiranje organizacijskih jedinica	640
III. B34 Projektiranje proizvodnih sredstava	641
III. B341 Projektiranje ustroja sredstava za rad	641
III. B342 Projektiranje ustroja poslovanja s materijalima	642
III. B343 Projektiranje ustroja unutrašnjega prijevoza	643
III. B4 PROJEKTIRANJE POSTUPAKÂ	644
III. B41 Projektiranje redoslijeda odvijanja poslova	644
III. B42 Projektiranje organizacijskih procedura	647
III. B43 Projektiranje uredskoga poslovanja	648
III. B44 Primjena projektiranoga modela	648
III. B441 Planiranje primjene organizacijskoga projekta	649
Izrada projektne dokumentacije.....	649
Rokovi primjene podprojekatâ.....	649
Nosioci primjene projekta	650
Osobe i tijela koji su zaduţeni za davanje uputa i pomoći .	650
Naćine otklanjanja mogućih zastoja	650
III. B442 Izrada dokumentacije.....	650
III. B443 Poduka ljudstva	650
III. B444 Izvedba organizacijskoga projekta	651
III. B445 Praćenje primjene organizacijskoga projekta.....	652
ZAKLJUČAK.....	653
IV. ORGANIZACIJA KAO INFORMACIJSKI SUSTAV.....	655
IV. A KLASIĆNI INFORMACIJSKI SUSTAV ORGANIZACIJE	659
IV. B SUVREMENI INFORMACIJSKI SUSTAV ORGANIZACIJE	661
IV. B1 Virtualna organizacijska struktura.....	666
Znaćajke virtualne organizacije	667

Sadržaj

Primjeri različitih organizacija s različito izraženim značajkama virtualne organizacije	668
Uspostava i uspjeh virtualne organizacije.....	669
Prednosti i mane virtualne organizacije.....	669
IV. B11 Strateški razlozi za članstvo u virtualnoj organizaciji.....	670
IV. B12 Stanja u kojima ne valja ući u virtualnu organizaciju.....	670
IV. B13 Prednosti virtualne organizacije	671
IV. B14 Mane virtualne organizacije	672
IV. B2 Mrežna organizacijska struktura	673
IV. B21 Lančana struktura.....	675
IV. B22 Struktura kotača	675
IV. B23 Struktura višekratnoga skupa.....	675
IV. B24 Struktura piramidalnoga skupa.....	675
IV. B3 Izvrnuta organizacijska struktura.....	676
IV. B4 Fraktalna organizacijska struktura	678
ZAKLJUČAK.....	681
POGOVOR.....	683
BROJ I PRIRODA ORGANIZACIJSKIH FUNKCIJÂ.....	683
A. UNIVERZALISTIČKI PRISTUP ORGANIZACIJI	687
B. RELATIVISTIČKI PRISTUP ORGANIZACIJI	693
Popis štiva	699
Kazalo imenâ	dccix
Popis slikâ	dccxv
Kazalo pojmovâ	dccxix

